

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-320

27.3.2025

Tryg Forsikring NUF

Motorvogn

Utforkjøring – uriktig informasjon om bilens hastighet – klagefrist – fal. § 8-5 annet ledd.

Sikredes sønn kjørte utfor med sikredes bil og oppga i skademelding at fartsgrensen på stedet hadde vært 100 km/t og bilens fart 115 km/t da situasjonen oppsto. I en samtale med foretaket oppga han at farten hadde vært «100-110 km/t». R konkluderte med at bilens fart hadde vært «minst 160 km/t, mest sannsynlig mellom 175 km/h og 185 km/h». Etter dette mottok sikrede 22.4.24 avslag på erstatning. Det ble vist til fal. §§ 8-1 fjerde og femte ledd og 4-11 annet ledd bokstav a. Sikrede var uenig i avslaget, herunder at det var grunnlag for identifikasjon med bilfører, og at vilkårene i fal. § 8-1 var oppfylt. Foretaket fastholdt avslaget og hevdet uansett klagefristen på seks måneder iht. fal. § 8-5 annet ledd var oversittet, idet det i perioden fra sikrede mottok avslaget 22.4.24 til klage ble sendt Finansklagenemnda 12.11.24, bare kunne gjøres fradrag for perioden sikrede sendte klage 16.8.24 til foretaket og frem til han mottok svar fra foretaket 2.9.24. Sikrede hevdet på sin side at anmodningen hans advokat sendte 26.4.24 til foretaket, hvor det ble bedt om innsyn i sakens dokumenter og rettshjelpdekning, måtte anses for en klage til foretaket, og at klagefristen av den grunn ikke var oversittet. Nemnda viste til at fristen for å klage til Finansklagenemnda i utgangspunktet var 22.10.24, men at denne ble forlenget med 17 dager som følge av henvendelsen til foretaket og at fristen for å klage til Finansklagenemnda da var 8.11.24. Da klagen først ble sendt 11.12.24, var klagefristen oversittet.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på bil og spørsmål om foretaket er uten ansvar pga. uredelig brudd på redegjøringsplikten ved skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 4. ledd, herunder om klagefristen i fal. § 8-5 annet ledd er oversittet.

Sikrede hadde kaskoforsikring for en bil (BMW, 330e, registrert 1999), som han eide sammen med sin ektefelle. Sikredes ektefelle oppga i en elektronisk skademelding 29.12.23 til foretaket at bilen var blitt skadet ved en utforkjøring 25.12.23 kl. 22.00, at farten var 115 km/t da situasjonen oppsto, at fartsgrensen på stedet var 100 km/t, og at sønnen (heretter kalt bilfører) «Mistet kontroll ved feltbytte, traff autovernet og spant ut».

Bilfører ettersendte et skademeldingsskjema datert 2.1.24 hvor det var oppgitt at han mistet kontroll over bilen da han skulle bytte felt pga. dårlige veiforhold mellom feltene, at farten var 115 km/t da situasjonen oppstod, 110 km/t i kollisjonsøyeblikket, og at fartsgrensen på stedet var 100 km/t.

Foretaket mottok politidokumenter 2.1.24. Ifølge foretaket hadde politiet avhørt et vitne, som forklarte at han ikke var i tvil om at aktuelle bil og et annet kjøretøy hadde kappkjørt da hendelsen inntraff. Vitnet hadde estimerte farten til den aktuelle bilen til det dobbelte av egen hastighet på 85 km/t. Politiet sendte foretaket noe senere en video fra vegtrafikksentralen som viste hendelsen.

Foretaket gjennomførte 23.1.24 en samtale med bilfører, som ifølge foretakets «Samtalereferat» forklarte at kollisjonen oppstod som følge av feltskifte mellom to kjørefelt i samme retning, og at han mistet veigrepet pga. glatt føre og traff autovernet. På spørsmål om hvilken fart han holdt svarte han «Ja, 100-110 km/t». Han oppga at det hovedsakelig var han som brukte bilen, at han hadde egen nøkkel og sto for vedlikehold og fylte drivstoff. Bilen ble kjøpt av foreldrene som trengte bil med lenger rekkevidde enn elbilen de hadde, men bilfører begynte å bruke den da foreldrene nesten aldri hadde bruk for den.

Foretaket engasjerte ingeniørfirma R, som utarbeidet en rapport datert 21.2.24 etter bl.a. å ha analysert videoen fra vegtrafikksentralen. I rapporten ble det konkluderte med at «Førerens forklaring om at bilen hadde 115 km/h da situasjonen oppsto kan ikke stemme. BMWen har hatt minst 160 km/t, mest sannsynlig mellom 175 km/h og 185 km/h».

Foretaket varslet sikrede 26.2.24 om at det ville vurdere om det var grunnlag for hel eller delvis avkortning i erstatningen, jf. fal. §§ 4-9, 8-1 fjerde ledd og 4-11 annet ledd bokstav a. Det ga sikrede frist til 12.3.24 for å gi en skriftlig tilbakemelding.

Da foretaket ikke mottok noen tilbakemelding, sendte det 10.4.24 et avslag til sikrede pr. rekommandert brev. Dette brevet ble ikke registrert i posten, og fordi sikrede 20.4.24 etterlyste svar fra foretaket, sendte det kopi av avslaget til sikrede pr. e-post 22.4.24. Det fulgte av brevet at foretaket avslo erstatningskravet iht. fal. § 8-1 første og fjerde ledd og § 4-11 annet ledd bokstav a. Det hevdet det var grunnlag for identifikasjon mellom sikrede og bilfører, som det mente hadde gitt bevisst uriktige opplysninger om bilens hastighet, og fordi han forsto at dette kunne føre til en uberettiget erstatningsutbetaling. Subsidiært hevdet foretaket det var grunnlag for avkortning som følge av utvist grov uaktsomhet pga. betydelig hastighetsoverskridelse på glatt føre. Foretaket opplyste at det med en måneds varsel sa opp alle skadeforsikringene sikrede hadde som dekket bilfører, jf. fal. § 8-1 siste ledd, herunder forsikringen for aktuelle bil fra 19.4.24. Det ga informasjon om klagemulighetene og opplyste i den anledning følgende:

Slik går du frem hvis du vil klage:

1. Ta kontakt med avdelingen som har behandlet saken. Du kan gjøre dette ved å ta kontakt med oss på e-post advokater@tryg.no eller sende klagen pr. post. Sendes klagen pr. post merkes den med 'Klage' og skadenummer Klageansvarlig for avdelingen vil vurdere saken din på nytt.
2. Om vi ikke finner noen løsning, kan du ta kontakt med Kvalitet, som er Trygs klageansvarlige avdeling. Her vil saken din bli gjennomgått og vurdert på nytt. Dette gjøres via følgende lenke: <https://www.tryg.no/send-din-klage.html> eller pr. post.
3. Avslaget kan kreves nemndsbehandlet hos Finansklagenemnda eller bringes inn for domstolene ved søksmål. Nærmere informasjon om muligheten for nemndsbehandling finner du på finkn.no.

Frist for å kreve saken behandlet av Finansklagenemnda eller bringe saken inn for domstolene ved søksmål:

Dersom du vil bestreide avslaget og påklage selskapets avgjørelse, enten ved krav om nemndsbehandling eller ved søksmål for domstolene, må du i henhold til forsikringsavtaleloven §§ 8-5 og 18-5 gjøre dette senest seks måneder fra du har mottatt dette brevet. Klagen må være sendt Finansklagenemnda eller sak anlagt for domstolene innen fristens utløp.

Fristen løper ikke mens en klage er til behandling i Tryg. Fristen stanser når skriftlig klage er sendt, og starter igjen fra og med den dag du mottar selskapets avgjørelse.

Ved avslag på krav om erstatning etter skade, faller selskapets erstatningsansvar bort hvis du ikke klager innen fristen går ut.

Sikredes advokat ba foretaket 26.4.24 om oversendelse av sakens dokumenter, samt en dekningsbekreftelse for rettshjelp. Foretaket opplyste samme dag at det ville videresende anmodningen om rettshjelp til foretakets rettshjelpavdeling, og 29.4.24 oversendte det

etterspurte saksdokumenter. Sikredes advokat påklaget 16.8.24 avslaget, og skrev bl.a. «På vegne av min klient, ..., inngis herved en formell og utvidet klage på Tryg forsikrings avslag på erstatning». Foretaket informerte sikredes advokat via e-post 2.9.24 om at det opprettholdt avslaget.

Sikrede krever full erstatning etter trafikkuhellet, subsidiært at det må utmåles erstatning i tråd med fal. § 8-1 fjerde ledd annet punktum siden han ikke var involvert i kjøringen og det ikke er grunnlag for identifikasjon, jf. fal. § 4-11. Bilfører var bruker av bilen og hadde egen nøkkel, men den var eid av sikrede og hans kone, som også var ansvarlige for forsikringen og billånet. Bilfører hadde ikke et selvstendig ansvar for bilens vedlikehold eller økonomiske forpliktelser knyttet til den. Foretaket har uansett ikke bevist at bilfører bevisst ga uriktige opplysninger, idet feilvurdering av hastighet ikke er det samme som bevisst feilinformasjon. Bilfører har vært konsistent i sine forklaringer, og en teknisk rapport som konkluderer med høyere hastighet, er ikke tilstrekkelig bevis for at han bevisst ga uriktige opplysninger. Sikrede hevder hastigheten bilfører oppga å være på 115 km/t, kan ha vært en ærlig feilvurdering under stressende omstendigheter, og bilfører har ikke motiv for å oppgi feil hastighet bevisst, idet en hastighet på 115 km/t i en 100-sone uansett bare ville kunne ført til en viss avkortning. Foretakets avgjørelse er uansett for streng.

Sikrede bestrider at klagen er fremsatt for sent, idet anmodningen sendt foretaket 26.4.24 om innsyn i sakens dokumenter og rettshjelpdekning for aktuelle tvist, må basert på sitt innhold anses som en klage som suspenderte foreldelsesfristen. Det forhold at sikrede ikke mottok et formelt avslag på anmodningen om rettshjelp, samt at brevet av 16.8.24 eksplisitt ble betegnet som en «formell og utvidet klage», støtter opp om dette.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at kravet er foreldet. Avslaget og oppsigelsen ble sendt sikrede pr. e-post 22.4.24 med informasjon iht. fal. § 8-5 annet ledd. Sikrede ble bl.a. orientert om at fristen ikke løp mens en klage var til behandling i foretaket. Fristen begynte å løpe 22.4.24 og ville i utgangspunktet utløpt 22.10.24, men foretaket har akseptert at fristen forlenges i anledning klagebehandling i foretaket. Fordi klage til foretaket ble inngitt 16.8.24 og besvart 2.9.24, noe som utgjør 17 dager, så er kravet foreldet senest 8.11.24. Siden sikredes krav om nemndsbehandling først ble fremsatt 12.11.24, så er klagefristen oversett.

Subsidiært opprettholder foretaket avgjørelsen i brev av 10.4.24, og atter subsidiært at det kan avkorte pga. grov uaktsomhet. Foretaket mener det er grunnlag for identifikasjon mellom sikrede og bilfører, jf. vilkårpunkt 3.2 og fal. § 4-11. Bilfører hadde permanent bruksadgang og et visst forvalteransvar for bilen.

Foretaket anfører videre at det foreligger uredelig brudd på redegjøringsplikten, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd. Bilfører oppga i skademeldingsskjema at farten var 115 km/t da situasjonen oppstod og 110 km/t i kollisjonsøyeblikket, og i samtale med foretaket at han hadde holdt 100–110 km/t. R konkluderte med at bilens fart var minst 160 km/t, og sannsynligvis mellom 175 og 185 km/t, slik at bilførers opplysninger om farten var objektivt uriktige. I nemndspraksis er det lagt til grunn at det er alminnelig kjent at opplysninger om fart er en sentral faktor ved vurderingen av risikoen ved bilkjøring, og spørsmålet om det foreligger grov uaktsom fremkallelse av forsikringstilfellet, jf. FinKN 2016-34. Det er klart at opplysningen ville hatt konkret betydning for oppgjøret. Foretaket bestrider sikredes anførsel om at fører feilvurderte hastigheten, jf. det markante avviket mellom opplyst og reell hastighet. Foretaket hevder også at det ikke kan være annen grunn til at fører ga uriktig informasjon om farten enn at det skulle utbetales et bedre erstatningsoppgjør enn sikrede hadde krav på. Foretaket mener det er klar sannsynlighetsovervekt for at fører bevisst ga uriktige eller ufullstendige opplysninger ved skadeoppgjøret, som han visste eller måtte forstå kunne medføre en erstatning sikrede ikke hadde krav på, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er fri for ansvar for skaden på sikredes bil pga. uredelig brudd på redegjøringsplikten i skadeoppgjøret, jf. fal. §§ 8-1 fjerde ledd og 4-11 annet ledd bokstav a, herunder om klagen er fremsatt for sent, jf. fal. § 8-5 annet ledd.

Nemnda ser først på spørsmålet om klagefristen i fal. § 8-5 annet ledd er oversittet.

Fal. § 8-5 annet ledd angir:

Avslår forsikringsforetaket et krav om erstatning helt eller delvis, mister sikrede retten til erstatningen dersom ikke sak er anlagt eller tvisteløsning etter § 22-2 eller nemndbehandling etter §§ 2 eller 3 i lov om naturskadeforsikring er krevd innen seks måneder etter at sikrede fikk melding i et skriftlig dokument om avslaget. Meldingen må angi fristens lengde, hvordan den avbrytes og følgen av at den oversittes. Foreldelsesloven 18. mai 1979 nr. 18 § 10 nr. 2 og 4 gjelder tilsvarende.

Foretaket informerte sikrede i sitt avslagsbrev datert 10.4.24 om at dersom han ville påklage avgjørelsen til Finansklagenemnda, så måtte han iht. fal. § 8-5 gjøre det senest seks måneder fra han mottok foretakets brev. Det opplyste også at sikrede mistet retten til erstatning, hvis han ikke klaget innen fristen gikk ut, samt at «Fristen løper ikke mens en klage er til behandling i Tryg. Fristen stanser når skriftlig klage er sendt, og starter igjen fra og med den dag du mottar selskapets avgjørelse».

Den refererte informasjonen om klageadgangen tilfredsstiller kravene i fal. § 8-5 annet ledd. Nemnda legger til grunn at sikrede først mottok dette brevet da foretaket sendte ham en kopi via e-post 22.4.24. Fristen for å klage til Finansklagenemnda var da i utgangspunktet 22.10.24. Det følger av sakens dokumenter at det i mellomtiden ble sendt klage til foretaket 16.8.24 som ble besvart 2.9.24, dvs. 17 dager senere. Dette betyr at fristen ble forlenget med 17 dager, slik at fristen for å klage til Finansklagenemnda var 8.11.24. Klagen ble først sendt 11.12.24. Klagefristen er dermed oversittet og sikrede har mistet sin rett til erstatning.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).